

Đạo đức nghề nghiệp trong xã hội

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Thế Anh
Thứ Năm, 25 Tháng 11 Năm 2010 09:14

“Đu mai đi mội phội ng trội
Nhội ng lội thội dội đi đi khội c ghi”

Tôn sư trọng đạo là một truyền thống lâu đời của dân tộc, bởi khi nghề dạy học giáo, trong tâm khảm người Việt thường xem đây là nghề cao quý, nghề của những người tâm huyết đóng góp công sức quý báu vào sự nghiệp trồng người và nâng tầm chất lượng phẩm chất đạo đức của mình, nên không thể đặt nghề giáo ngang hàng với việc tính toán, mưu cầu danh lợi. Với nền kinh tế tiêu thụ, với nền giáo dục đề cao lợi ích là xã hội hóa và nên có quá nhiều điều phi bản nhĩ Việt Nam hiện nay, liệu điều đó còn đúng?

Đang hành với những vấn đề thời sự, với những trăn trở của xã hội, nhân ngày Hiên Chủng Nhà Giáo, 20/11/2010, Chủng trình Chuyên đề của Ban Mục Vụ Gia Đình TGP Sài Gòn đã tổ chức buổi nói chuyện với đề tài “SỐ C MÀU ĐEN TRƯỜNG QUA HÌNH ẢNH NGHỀ I THUY HỒM NAY” do Thuyết Giuse Mai Thanh Hoài - Giám Đốc Trung Tâm Đào Tạo Nguôn Nhân Lực BizPower thuyết trình. Đến với buổi thuyết trình, ngoài các tham dự viên đăng ký tham dự như thường lệ còn có các học viên lớp kỹ năng sống đến tham gia hoạt náo và để cảm ơn người thuyết đã huấn luyện những kỹ năng làm người trong xã hội ngày nay.

Mở đầu buổi thuyết trình, thuyết Giuse lướt qua lịch sử ngày Hiên chủng Nhà giáo, theo đó tháng 01 năm 1946, một tổ chức quốc tế các nhà giáo tiến bộ đã được thành lập ở Paris (thị trấn nước Pháp) lấy tên là FISE (Fédération Internationale Syndicale des Enseignants - Liên hiệp quốc tế các Công đoàn Giáo dục). Vào năm 1949, tại Hội nghị quốc tế Warsaw, thị trấn Ba Lan, FISE đã xây dựng bản “Hiên chủng các nhà giáo” gồm 15 chủng. Tại ngày 26 đến 30/8/1957,

tại Thủ đô Warsaw, Hội nghị FISE, có 57 nước tham dự, trong đó có cả Công đoàn Giáo dục Việt Nam, quyết định lấy ngày 20 tháng 11 làm ngày Quốc tế Hiến chương các nhà giáo.

Tại Việt Nam, đến năm 1982, ngày 20/11 được chọn làm ngày Nhà giáo Việt Nam, và từ đó đến nay, đây là ngày đặc biệt trong lòng người dân, kính trọng của mình đối với thầy giáo, cô giáo, những người đã dày công vun đắp cho xã hội những cây đũa mãi mãi xanh tươi.

Đối với số phận của hai màu đen – trắng, hình ảnh cao đẹp của người thầy và nhà sư màu trắng qua từng thế hệ của bao thế hệ ông cha từ thời phong kiến đến thời hiện đại, từ khi chủ nghĩa hiện đại của nho giáo cho đến thời tây hóa không ngừng biến đổi.

Đó là hình ảnh của cả Chu Văn An (1292-1370) với triết lý giáo dục là đem nhiệt tình và tài năng của mình cống hiến cho đất nước, chỉ truyền giáo dục không phân biệt địa vị. Đối với nội dung giáo dục, ông chủ yếu truyền dạy đạo đức và đạo lý Nho gia. Với ông giáo dục và đạo đức “Tôn trọng thầy” đã được đặt cho mục đích cao nhất của ông là “giáo kính, giáo trung, giáo văn”, nghĩa là dạy sự cung kính, dạy sự trung thực, dạy sự văn nhã. Trong giáo dục và đạo đức học trò, ông quan tâm đến việc biên soạn sách để giúp cho người học có được tài liệu học tập. Đây là một điểm mạnh trong cách quan niệm và nội dung và phương pháp giáo dục của ông. Không chú trọng nội dung giáo dục về đạo làm người theo tinh thần Nho gia, ông còn biên soạn các những tài liệu về ý thức trách nhiệm của người - “Ý thức yêu gia đình và yêu quê hương”. Ông cũng viết hai tập thơ “Quốc ngữ thi tập” và “Tiểu luận thi tập” để bổ sung thêm tinh thần và kiến thức sâu rộng, toàn diện cho học trò. (Theo bài viết của ThS. Nguyễn Bá Cường đã được đăng trên Báo tin Trẻ của ĐHSPTN và Tập chí Giáo dục - Báo GD&ĐT)

Một người thầy được đề cập các sĩ phu miền Nam cùng thời là “Thái sư Bậc đũa”, là “Gia đình xã sĩ” chính là cả Võ Trường Toản (? - 1792). Trong thời chiến tranh Tây Sơn - chúa Nguyễn, ông mở trường dạy học ở Hòa Hông (thuộc huyện Bình Định; nay thuộc quận 10, Sài Gòn), không tham gia vào chính sự. Học trò của ông khá đông và nhiều người nổi tiếng như Trần Hoài Đức, Ngô Nhân Tịnh, Lê Quang Định, Ngô Tùng Châu, Phạm Đăng Hưng, Lê Bá Phẩm, Phạm Ngọc Uẩn v.v...

Đối với người Công Giáo, một học sinh nổi bật được đề cập trong Vĩnh Ký (6/12/1837 – 1/9/1898), ông có tên thánh là Jean - Baptiste Pétrus, nên còn gọi tắt là Pétrus Ký. Ông là một nhà giáo, nhà báo, nhà văn và là nhà bác học Việt Nam, thông thạo 26 ngôn ngữ, được ghi trong Bách khoa Toàn thư Larousse và là một trong 18 văn hào thế giới của thế kỷ 19. Ông để lại hơn 100 tác phẩm về văn học, lịch sử, địa lý, tôn giáo và chính trị.

“Như câu kinh ngài bất vi;

Làm nghệ thuật thi y cũng phi anh hùng”.

Đây là hai câu thơ trong tác phẩm Lũc Vân Tiên, một tác phẩm tiêu biểu, độc đáo nghệ thuật biểu diễn của ca sĩ Nguyễn Đình Chiểu, trong đó ông đã ca ngợi con người trung hiếu, trượng nghĩa. Ông Đình Chiểu sinh năm 1822, mất năm 1888 tại làng An Đức, tỉnh Bến Tre, năm Thiệu Trị thứ 3 (1843) ông đậu Tú tài trường Học thí Gia Định và ra Huế thi cử nhân cùng thi Hội, nhưng được tin mẹ mất phải bỏ thi về chôn tang. Được động, do thơ ông khóc quá nên mù cả hai mắt. Sau đó ông dạy học và làm thuổng, vì thơ ông dân gọi là ca Đình Chiểu. Nhân cách của Nguyễn Đình Chiểu là một minh chứng sống động về tính năng động của con người. Cuộc đời dù nghèo khổ, nhưng sống nghiêm túc của con người không vì thế mà buông xuôi theo số phận. Với tất cả sự phấn đấu động viên trong cuộc sống gió của cuộc đời, chính là thái độ sống có văn hóa, là nhân cách cao đẹp của Nguyễn Đình Chiểu.

Người Công Giáo Việt Nam ngày nay không ai không biết đến một nghệ thuật thi y với nhiều bài thuyết giảng, nhiều tác phẩm dấy sống đạo, dấy sống trong lòng xã hội bằng con đường của đức tin, đó là Đức Ông Y Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận. Có thể kể các tác phẩm của ngài như: Đức Ông Hy vọng, Niềm Vui Sống Đạo, Những Người Lữ Hành Trên Đường Hy vọng, Cầu Nguyễn, Hãy Trao Tặng Tuổi Trẻ Nào Cần, và đức biết là Tóm Lược Học thuyết Xã hội của Giáo hội Công Giáo.

Đức Ông Y được biết đến nhiều trên cộng đồng và là Chủ tịch Hội Đức Ông Giáo Hoàng và Công lý và Hoà bình nhiều ngài còn là một nghệ thuật thi y trong chức vụ. Ngài đã đậu bằng Tiến sĩ Giáo luật năm 1959 với luận án “Tuyên úy Quân đội trên thế giới” tại Đại học Giáo hoàng Urbaniana, Roma - Italia. Với nỗ lực, ngài dạy học tại Tiểu học Chủng viện Phú Xuân, sau đó đổi tên là Tiểu học Chủng viện Hoan Thiện - Huế. Là cha giám đốc nhiều ngài luôn hăng hái, tận tâm với các chú, thông cảm cho sai sót tuổi trẻ. Không thấy Ngài to tiếng hay quát mắng ai bao giờ, đến nỗi Cha quản lý thuyết lên: “Cha bề trên hiền quá, chủng có chú nào sợ...”. Thế thì ra, ngài chỉ truyền giáo đức đức trên yêu thương và gieo sáng chứ không phải là luật và trừng phạt.

Ngày ngày 22-10-2010 vừa qua, Hội Đức Ông Giáo hoàng và Công lý và Hoà bình đã chính thức mở Ấn phong Chân phước cho Ngài. Nói đến Đức Ông y, nhiều nghệ thuật biết đến Ngài như là con người của hoà bình, niềm vui và hy vọng bởi gieo sống đức tin, cuộc đời mở ra với phong thái bình dị, lịch quan, xác tín và hy vọng của ngài trong mọi hoàn cảnh tình huống, dù đó là tù đầy nghiệt ngã. (tham khảo từ bài viết ĐHY. P. X. Nguyễn Văn Thuận - Con người của Hoà bình, Niềm vui và Hy vọng, Giáo phận Nha Trang).

Trong bối cảnh của nền giáo dục hôm nay với những ta thán của cha mẹ về trình độ học sinh, của xã hội hóa giáo dục, nghĩa là chuyển giáo dục từ cân bằng, đo lường bằng điểm, bằng con

Đạo đức người thầy trong xã hội

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Thanh

Thứ Năm, 25 Tháng 11 Năm 2010 09:14

Số, bằng thành tích, bằng số lượng không bằng chất lượng, có thể nói uy tín của người thầy đang bị giảm sút trong xã hội. Tuy nhiên, vẫn còn đó những tấm gương các thầy cô giáo tận tụy với nghề, tìm tòi nghiên cứu những phương pháp dạy học đem lại hiệu quả cao cho học sinh, đó là những người thầy kiên nhẫn cho học sinh bằng tất cả cái tâm, bằng đạo đức của người thầy, bằng sự nhiệt tình và không thiên vị đối với học sinh. Bên cạnh đó là những thầy cô dám hy sinh, dấn thân vì những người nghèo khó để mong đem lại kiến thức cho những trẻ em khó khăn nơi những lớp học tình thương, những mái trường, nhà trường...

Một trong những tấm gương dấn thân vì xã hội có thể kể đến một thầy giáo mù vượt 420 km môtô để học 'du học'. Để được 2 ngày cuối tuần, bằng kinh phí tích tụ, thầy giáo khiếm thị Nguyễn Phước Thiệp lái xe vượt hơn 400 km đi về, từ TP HCM đến Mũi Né (Bình Thuận), để dạy miễn phí cho trẻ em nghèo mù sinh ở đây. Hình ảnh bình dị, thân thiện đó đã trở thành quen thuộc với người dân và khách du lịch ở khu vực cát Mũi Né gần 2 năm nay. (vnexpress.net)

Hôm 16/11/2010 vừa qua VietCatholic cũng đã có bài viết về mái trường tình dành cho trẻ em nghèo, cũng nhắc đến duy trì tín giáo xứ Phan Rí Cửa (Thị trấn Phan Rí Cửa, Tuy Phong, Bình Thuận) trong 10 năm qua. Nơi đây, cô giáo hết lòng tận tâm với đám học trò nghèo với tâm nguyện "yêu thương và phục vụ". Các em đến trường được học miễn phí từ lớp 1 đến lớp 5. Trải qua năm tháng, cô trò gần gũi nhau không chỉ vì cái chữ mà còn bằng cả tấm lòng yêu thương quý mến nhau.

Trường Tình Thương tại Phan Rí Cửa hiện đang là nơi học tập của gần 100 em học sinh nghèo. Trường được bố trí khá nghiêm túc từ lớp 1 đến lớp 5. Từ năm 2006, trường dạy theo chương trình phổ thông hiện hành hơn 12 năm. Theo lời thuật lại của Linh mục Âu-tinh Nguyễn Văn Lộc, cha xứ Phan Rí Cửa đang thôi là Hiệu trưởng trường, thì trường Tình Thương khi được thành lập nơi khắc khoải với cái học của một nơi giáo dân đến với những trẻ em nghèo, trẻ em cần nơi đây. Người đó là cô Nguyễn Thị Phương Anh, hiện là Hiệu phó của trường.

Như chúng ta thường nghĩ đến những người thầy, người cô tận tụy, hết lòng với học sinh, sinh viên những vẫn còn đó những vết đen trong bức tranh cao đẹp về hình ảnh người thầy. Bên cạnh vẫn còn đó ý thêm, không phải để truy tìm kiếm thức mà rằng hay kèm cặp những học sinh không theo kịp bài vở ở trường mà là để bù đắp những kiến thức để học trò qua loa nơi trường học để kiếm tiền, vẫn còn đó những người sẵn sàng ra tay bỏ tiền ra với học trò hay sẵn lòng các em để thỏa mãn nhu cầu bản năng của mình.

Đau lòng lắm những vết vết nhan nhản trên báo chí, có thể kể đến với cô "tra tấn" trẻ trong

thang máy do trong bữa ăn, thầy bé Vinh không chịu ăn nên cô giáo bắt vào thang máy, đóng cửa lại rồi nhón nút. Giờ thích vui vì làm này, cô nói cho rằng vì muốn làm bé Vinh sợ mà không lường trước được hậu quả. Hậu quả là bé Vinh bắt đầu nhận thấy nguy hiểm và nghiêm trọng. Suốt thời gian hơn 1 tháng bé Vinh liên tiếp phải trải qua các đợt mất ngủ, mất ăn, mất ngủ tay, trụy thần kinh sinh. (Phununet.com)

Trong môi trường giáo dục như một thầy giáo dạy “ôn bài... sung sướng”! Khi mới học xong buổi đầu, thầy giáo nhận tin cho cô lớp trưởng: “Em có muốn ôn bài với thầy không? Làm em sung sướng là được...”. Câu chuyện xảy ra tại lớp ĐH môn non chuyên tu (khóa 6) do Khoa Giáo dục Môn non (Trường ĐH Sư phạm TP.HCM) phải học với trường CĐ Sư phạm Miền giáo Trung ương III mới. Ngay sau buổi học đầu tiên, 126 SV đã đăng loạt ký tên trong đơn xin thay đổi giảng viên PGS.TS Nguyễn Văn Lộc, dạy môn “Phương pháp nghiên cứu khoa học” vì cách “ôn bài sung sướng...” mà ông đã “truyền đi” cho lớp trưởng. (VietnamNet)

Kể đó, có thể nhận một câu chuyện liên quan công luận rất lâu, đó là những cuộc “săn” trình nọ của hai học sinh trường Sĩ m Đức Xuân, hay câu chuyện thầy giáo đâm ô với trẻ em, đâm rồi lãnh án 9 tháng tù. Thầy giáo đánh học sinh rồi học sinh dúi, giáo viên dán băng keo vào miệng học sinh, đánh học sinh gây sưng mũi, giáo viên nhét học sinh này đánh học sinh khác hoặc nhét dân quân đánh học sinh... là những câu chuyện báo cáo học sinh đáng báo động. Thầy giáo nghiện ma túy, nghiện phong bì, chửi trẻ em, chửi điếm, thậm chí quấy rối tình dục học sinh... đã không còn là chuyện lạ. Lại thêm một nạn nhân khác nữa về đạo đức nghề nghiệp khi vụ “gỗ tình lý điếm” của ông Đỗ Tấn Đông - Phó trưởng khoa Báo chí Trường Cao đẳng PT-TH T 1 - bắt đầu ra ánh sáng.

Những chuyện trên dù chỉ rất ít nhưng đã tác động lên đời sống xã hội và làm hoen ố hình ảnh của một nghề cao quý được xã hội tôn vinh. Đó còn là sự xúc phạm ghê gớm đến những nhà giáo chân chính, đời truyền thống “tôn sư trọng đạo” của dân tộc.

Trong ngành giáo dục ngày nay có thể nói có 2 loại giáo viên là thầy dạy và thầy dạy. Thầy dạy là những người có nền tảng đạo đức vững chắc với khả năng sư phạm và nhân cách tốt đẹp, có cách dạy học đúng đắn, khéo léo trong mọi tình huống nhưng thầy không chỉ kiếm tiền cho học trò mà còn dạy trò cách học làm người bằng lòng yêu thương con người và chính người thầy. Còn thầy dạy là những người chỉ xem nghề giáo đời mình là một nghề kiếm sống thông thường chỉ không phải vì yêu thích và đeo đuổi đam mê làm thầy.

Vậy sao có những sự kiện đen trong bức tranh giáo dục? Bằng cách phân tích Nhu cầu và Mong

Đạo đức người thầy trong xã hội

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Thế Anh

Thứ Năm, 25 Tháng 11 Năm 2010 09:14

muốn theo Thang Nhu Cầu của MASLOW thầy Giuse Mai Thanh Hoài đã đưa ra phân tích:

- Nhu cầu sinh lý học: Ngành giáo dục ngày nay đã không chú trọng đến nhu cầu bản thân của giáo viên khi nhu cầu bản thân nhất của con người là làm sao để có no bụng. Chính cuộc mưu sinh mà xã hội đã biến người thầy mất đi tâm huyết của nghề giáo vì không phải ai cũng cam chịu cuộc sống thi đua thì nể gì với nghề để làm thầy.

- Nhu cầu an toàn: cuộc sống tình thân và vật chất là làm sao để người ta sống mà không phải sợ, như lo sợ về thu nhập, lo sợ về thất nghiệp. Đối với người thầy nhu cầu an toàn chính là hình ảnh người thầy trước mắt học trò.

- Nhu cầu xã hội: Người ta thường xuyên nhau rằng: “thầy giáo, tháo giày”, vì hai nhu cầu trước không được đáp ứng đầy đủ, người thầy không được chấp nhận trong cách đi đứng, ăn mặc nên đưa vào người thầy mất đi trong mắt học trò.

- Nhu cầu lòng tự trọng: món quà 20/11 mất đi ý nghĩa khi vào năm quà cáp tràn lan, đôi khi người thầy không được tôn trọng trong suy nghĩ của học trò, của phụ huynh qua hành động tặng quà.

- Nhu cầu tự thể hiện mình: nhân cách, giá trị, năng lực và khát vọng của người thầy không được phát huy trong chính môi trường giáo dục.

Là người Công Giáo, chúng ta cần Noi Gợi ng Chúa Giêsu, Người Thầy tuyệt vời nhất bằng cách suy niệm cuộc đời Chúa Giêsu để nhận ra nhiều bài học sống, đức và tìm hiểu Kinh Thánh, luôn bám chặt Đức Tin – Đức Công – Đức Mến cùng với việc đức và thực hành giáo lý căn bản: Mười điều răn, Tám mối phúc thật, Kinh Lạy Cha ...

Trong đời sống hàng ngày, trước tiên gia đình phải là cái nôi của giáo dục: “Hãy là Người thầy đầu tiên đối với con bạn: không chỉ dạy kiến thức mà còn dạy con bạn làm người” và “Hãy là người Thầy với Giáo Lý đầu tiên hướng dẫn con bạn trong đời sống đức tin”. Có như vậy, cha mẹ mới theo sát và chăm lo cho con cái để chúng có thể học thành tài nhằm giúp ích cho xã hội, cho Giáo Hội, chứ không chỉ để nhận thù lao học để có được một nghề kiếm sống.

Đo đạc ng i th y trong xã h i

Tác Giả: Nguy n Hoàng Th ng

Thứ Năm, 25 Tháng 11 Năm 2010 09:14

Sài gòn, ngày 24 tháng 11 năm 2010